

01002270910010012

3163

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 227

9 Οκτωβρίου 2001

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

338. Προστασία της υγείας και ασφαλείας των εργαζομένων κατά την εργασία από κινδύνους οφειλόμενους σε χημικούς παράγοντες 1
339. Τροποποίηση του Π.Δ. 307/86 "Προστασία της υγείας των εργαζομένων που εκτίθενται σε ορισμένους χημικούς παράγοντες κατά την διάρκεια της εργασίας τους" 2

ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ 338

Προστασία της υγείας και ασφαλείας των εργαζομένων κατά την εργασία από κινδύνους οφειλόμενους σε χημικούς παράγοντες.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α. των άρθρων 1 (παράγραφοι 1, 2, 3, 4 και 5) 3 και 4 του Ν. 1338/83 "Εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου" (34/Α) όπως τροποποιήθηκαν αντίστοιχα με το άρθρο 6 του Ν. 1440/84 "Συμμετοχή της Ελλάδας στο κεφάλαιο, στα αποθεματικά και στις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, στο κεφάλαιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακος και Χάλυβος και του Οργανισμού Εφοδιασμού EURATOM" (70/Α) με το άρθρο 65 του Ν. 1892/90 "Για το εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη και άλλες διατάξεις" (101/Α) και με το άρθρο 22 του Ν. 2789/2000 (21/Α) και

β. της παραγράφου 2 του άρθρου δευτέρου του Ν. 2077/92 "Κύρωση της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και των σχετικών πρωτοκόλλων και δηλώσεων που περιλαμβάνονται στην τελική Πράξη" (136/Α).

2. Τις διατάξεις του άρθρου 39 του Ν. 1836/89 "Πρώτη της απασχόλησης και της επαγγελματικής κατάρτισης και άλλες διατάξεις" (79/Α).

3. Τις διατάξεις των άρθρων 29 και 36 του Νόμου 1568/85 "Υγιεινή και Ασφάλεια των εργαζομένων" (177/Α).

4. Τις διατάξεις του άρθρου 29Α του Ν. 1558/85 "Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα" (137/Α), που προστέθηκε με το άρθρο 27 του Ν. 2081/92 "Ρύθμιση του θεσμού των Επιμελητηρίων κλπ." (154/Α) και αντικαταστάθηκε από το άρθρο 1 παράγραφος 2α του Ν. 2469/97 (38/Α).

5. Την ΔΙΔΚ/Φ.1/2/11187/12.5.2000 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και της Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης "Ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης" (630/Β).

6. Την με αριθμό 3/23-03-2001 γνώμη του Συμβουλίου Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (ΣΥΑΕ).

7. Ότι με την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος δεν θα προκληθεί πρόσθετη δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού ή προϋπολογισμού ΝΠΔΔ.

8. Την με αριθμό 562/4.9.2001 γνωμοδότηση του Συμβουλίου Επικρατείας, μετά από πρόταση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Υγείας και Πρόνοιας και του Υφυπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, αποφασίζουμε:

ΤΜΗΜΑ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Σκοπός- Αντικείμενο- Πεδίο εφαρμογής

1. Σκοπός του παρόντος προεδρικού διατάγματος είναι η προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της οδηγίας 98/24/ΕΚ του Συμβουλίου της 7ης Απριλίου 1998 "Για την προστασία της υγείας και ασφαλείας των εργαζομένων κατά την εργασία από κινδύνους οφειλόμενους σε χημικούς παράγοντες" (14η ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ).

2. Το παρόν προεδρικό διάταγμα καθορίζει ελάχιστες προδιαγραφές για την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους για την υγεία και την ασφάλειά τους που προέρχονται ή ενδέχεται να προέλθουν από την επίδραση χημικών παραγόντων οι οποίοι υπάρχουν στο χώρο εργασίας ή ως αποτέλεσμα οιασδήποτε εργασιακής δραστηριότητας όπου υπεισέρχονται χημικοί παράγοντες.

3. Οι απαιτήσεις του παρόντος διατάγματος εφαρμόζονται όταν στο χώρο εργασίας υπάρχουν ή ενδέχεται να υπάρξουν επιβλαβείς χημικοί παράγοντες, με την επιφύλαξη

ξη των διατάξεων περί χημικών παραγόντων για τους οποίους εφαρμόζονται μέτρα ακτινοπροστασίας που προβλέπονται στην ισχύουσα νομοθεσία σε συμμόρφωση με τις κοινοτικές οδηγίες που εκδίδονται δυνάμει της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας.

4. Για την έκθεση σε καρκινογόνους παράγοντες κατά την εργασία, εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος διατάγματος με την επιφύλαξη των αυστηρότερων ή/και ειδικότερων διατάξεων του Π.Δ. 399/94 "Προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που συνδέονται με την έκθεση σε καρκινογόνους παράγοντες κατά την εργασία σε συμμόρφωση με την οδηγία του Συμβουλίου 90/394/ΕΟΚ" (ΦΕΚ 221/Α/19.12.94).

5. Οι διατάξεις του παρόντος διατάγματος εφαρμόζονται σε όλες τις επιχειρήσεις, εγκαταστάσεις, εκμεταλλεύσεις και εργασίες του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα (βιομηχανικές, γεωργικές, εμπορικές, διοικητικές, εκπαιδευτικές, πολιτιστικές δραστηριότητες, δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών, αναψυχής, κλπ).

6. Για την εφαρμογή του παρόντος διατάγματος στο Δημόσιο, τα ΝΠΔΔ και ΟΤΑ ισχύουν και οι ιδιαίτερες ρυθμίσεις της ΚΥΑ 88555/3293/88 "Υγιεινή και ασφάλεια του προσωπικού του Δημοσίου, των ΝΠΔΔ και των ΟΤΑ" (721/Β) που κυρώθηκε με το άρθρο 39 του Ν. 1836/89.

7. Οι διατάξεις του παρόντος διατάγματος δεν εφαρμόζονται στο ένστολο προσωπικό των ενόπλων δυνάμεων και των σωμάτων ασφαλείας και στο οικιακό υπηρετικό προσωπικό. Στην περίπτωση αυτή πρέπει να εξασφαλίζεται, όσο αυτό είναι δυνατόν, η ασφάλεια και η υγεία του ως άνω προσωπικού, εν όψει των στόχων του παρόντος διατάγματος.

8. Οι γενικές διατάξεις για την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων εφαρμόζονται πλήρως στο σύνολο του τομέα που αναφέρεται στο παρόν άρθρο, με την επιφύλαξη των αυστηρότερων ή/και ειδικότερων διατάξεων του παρόντος διατάγματος.

9. Όσον αφορά τη μεταφορά επικίνδυνων αγαθών, οι διατάξεις του παρόντος διατάγματος εφαρμόζονται με την επιφύλαξη των αυστηρότερων ή/και ειδικότερων διατάξεων που περιέχονται:

α) στο Π.Δ. 104/99 "Οδικές μεταφορές" (ΦΕΚ 113/Α/4.6.99).

β) στις διατάξεις εναρμόνισης με την οδηγία 96/49/ΕΚ.

γ) στις διατάξεις του Διεθνούς Ναυτιλιακού Κώδικα Επικίνδυνων Αγαθών (IMDG), του Κώδικα IBC και του Κώδικα IGC, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 του Π.Δ. 346/94 (ΦΕΚ 183/Α/94) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

δ) στις διατάξεις της ευρωπαϊκής συμφωνίας για τη διεθνή μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων μέσω εσωτερικών πλωτών οδών και του κανονισμού για τη μεταφορά επικίνδυνων ουσιών στο Ρήνο, όπως έχουν ενσωματωθεί στο κοινοτικό δίκαιο και στις τεχνικές εντολές για την ασφαλή μεταφορά επικίνδυνων αγαθών που έχουν εκδοθεί, κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος διατάγματος, από την Οργάνωση Διεθνούς Πολιτικής Αεροπορίας.

Άρθρο 2 Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος διατάγματος, νοούνται ως:

α. Χημικός παράγοντας: Κάθε χημικό στοιχείο ή ένωση, ελεύθερο ή σε πρόσμειξη, όπως υφίσταται σε φυσική κα-

τάσταση ή όπως παράγεται, χρησιμοποιείται ή απελευθερώνεται, μεταξύ των άλλων υπό μορφή αποβλήτων, μέσω οιασδήποτε εργασιακής δραστηριότητας, είτε παράγεται σκοπίμως είτε όχι και είτε διατίθεται στο εμπόριο είτε όχι. Επιβλαβής χημικός παράγοντας:

i) κάθε χημικός παράγοντας που πληροί τα κριτήρια κατάταξης ως επικίνδυνης ουσίας σύμφωνα με τα κριτήρια του παραρτήματος VI της ΚΥΑ 378/94 (705/Β) "Επικίνδυνες ουσίες, ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση αυτών σε συμμόρφωση προς την οδηγία του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων 67/548/ΕΟΚ όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει", είτε η ουσία αυτή έχει καταταγεί δυνάμει της εν λόγω ΚΥΑ είτε όχι, εκτός από τις ουσίες οι οποίες πληρούν μόνο τα κριτήρια κατάταξης ως επικινδύνων για το περιβάλλον,

ii) κάθε χημικός παράγοντας ο οποίος πληροί τα κριτήρια κατάταξης ως επικινδύνου παρασκευάσματος κατά την έννοια της ΚΥΑ 1197/89 (567/Β) "Ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση των επικίνδυνων παρασκευασμάτων", είτε το παρασκεύασμα αυτό έχει καταταγεί δυνάμει της εν λόγω ΚΥΑ είτε όχι, εκτός από τα παρασκευάσματα τα οποία πληρούν μόνον τα κριτήρια κατάταξης ως επικινδύνων για το περιβάλλον,

iii) κάθε χημικός παράγοντας που δεν πληροί με τα κριτήρια κατάταξης ως επικινδύνου, σύμφωνα με τα σημεία i) και ii), ενδέχεται όμως να συνιστά κίνδυνο για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων λόγω των φυσικοχημικών, χημικών ή τοξικολογικών ιδιοτήτων του και του τρόπου με τον οποίο χρησιμοποιείται ή υπάρχει στο χώρο εργασίας, συμπεριλαμβανομένου κάθε χημικού παράγοντα για τον οποίο έχει καθοριστεί οριακή τιμή επαγγελματικής έκθεσης.

γ. Δραστηριότητα όπου υπεισέρχονται χημικοί παράγοντες: Κάθε εργασία στην οποία χρησιμοποιούνται ή πρόκειται να χρησιμοποιηθούν χημικοί παράγοντες σε οποιαδήποτε διαδικασία, συμπεριλαμβανομένης της παραγωγής, του χειρισμού, της αποθήκευσης, της μεταφοράς ή της εξάλειψης και της επεξεργασίας, ή που προκύπτουν από τέτοια εργασία

δ. Οριακή τιμή επαγγελματικής έκθεσης ή Οριακή τιμή έκθεσης σε χημικό παράγοντα: Η τιμή την οποία δεν επιτρέπεται να ξεπερνά η μέση 8ωρη χρονικά σταθμισμένη έκθεση του εργαζόμενου στον χημικό παράγοντα, μετρημένη στον αέρα της ζώνης αναπνοής του, κατά τη διάρκεια οποιασδήποτε 8ωρης ημερήσιας και 40ωρης εβδομαδιαίας εργασίας του.

ε. Ανώτατη οριακή τιμή επαγγελματικής έκθεσης ή Ανώτατη οριακή τιμή έκθεσης σε χημικό παράγοντα: Η τιμή την οποία δεν επιτρέπεται να ξεπερνά η μέση χρονικά σταθμισμένη έκθεση του εργαζόμενου στον χημικό παράγοντα, μετρημένη στον αέρα της ζώνης αναπνοής του, κατά τη διάρκεια οποιασδήποτε δεκαπεντάλεπτης περιόδου μέσα στο χρόνο εργασίας του, έστω και αν τηρείται η οριακή τιμή έκθεσης.

στ. Βιολογική οριακή τιμή: Το όριο της συγκέντρωσης, εντός του συγκεκριμένου βιολογικού μέσου, του εκάστοτε χημικού παράγοντα, του μεταβολίτη του, ή ενός δείκτη επίδρασης

ζ. Επίβλεψη της υγείας: Η εξέταση ενός εργαζομένου προκειμένου να καθοριστεί η κατάσταση της υγείας του σε συσχέτισμό προς την έκθεσή του σε συγκεκριμένους χημικούς παράγοντες κατά την εργασία

η. Εγγενής κίνδυνος ή Πηγή κινδύνου: Η εγγενής ιδιό-

τητα ενός χημικού παράγοντα που μπορεί να προκαλέσει βλάβη

θ. Κίνδυνος: Η πιθανότητα να προκληθεί βλάβη υπό τις προϋποθέσεις χρησιμοποίησης ή/και έκθεσης και η πιθανή έκταση της βλάβης.

Άρθρο 3

Οριακές τιμές επαγγελματικής έκθεσης και βιολογικές οριακές τιμές

1. Οι οριακές τιμές έκθεσης ή/και οι ανώτατες οριακές τιμές έκθεσης, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 2 (παράγραφοι δ και ε) του παρόντος διατάγματος που θεσπίζονται με βάση τις κοινοτικές ενδεικτικές και δεσμευτικές οριακές τιμές περιλαμβάνονται στο Π.Δ. 307/86 "Προστασία της υγείας των εργαζομένων που εκτίθενται σε ορισμένους χημικούς παράγοντες κατά την διάρκεια της εργασίας τους" (135/A) όπως αυτό ισχύει κάθε φορά.

2. Οι βιολογικές οριακές τιμές, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 2 (παράγραφος στ) του παρόντος διατάγματος που θεσπίζονται με βάση τις κοινοτικές δεσμευτικές βιολογικές οριακές τιμές, μαζί με άλλες συναφείς πληροφορίες για την επίβλεψη της υγείας, περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι του παρόντος διατάγματος.

ΤΜΗΜΑ ΙΙ

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΗ

Άρθρο 4

Καθορισμός και εκτίμηση κινδύνου των επιβλαβών χημικών παραγόντων

1. Κατά την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του, που ορίζονται στο άρθρο 7 παράγραφος 8 και στο άρθρο 8 του Π.Δ. 17/96 "Μέτρα για την βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ" (ΦΕΚ 11/Α/18.1.96), ο εργοδότης οφείλει, καταρχήν, να αξιολογήσει αν στο χώρο εργασίας υφίστανται επιβλαβείς χημικοί παράγοντες. Εάν αυτό συμβαίνει, τότε εκτιμά κάθε κίνδυνο για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων ο οποίος οφείλεται στην παρουσία των εν λόγω χημικών παραγόντων, λαμβάνοντας υπόψη τα εξής:

- τις εγγενώς επιβλαβείς ιδιότητές τους,
- τις πληροφορίες περί ασφάλειας και υγείας που παρέχονται από τον προμηθευτή (π.χ. στο δελτίο δεδομένων ασφάλειας σύμφωνα με τις διατάξεις της ΚΥΑ 378/94 ή της ΚΥΑ 1197/89),
- το επίπεδο, τον τύπο και τη διάρκεια της έκθεσης,
- τις περιστάσεις της εργασίας όπου υπεισέρχονται τέτοιοι παράγοντες, περιλαμβανομένης της ποσότητάς τους,
- τις οριακές τιμές έκθεσης ή βιολογικές οριακές τιμές σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία,
- τα αποτελέσματα των ληφθέντων ή ληπτέων προληπτικών μέτρων,
- εφόσον υπάρχουν, τα πορίσματα της τυχόν επίβλεψης της υγείας που έχει ήδη πραγματοποιηθεί.

Ο εργοδότης οφείλει να λαμβάνει συμπληρωματικές πληροφορίες που απαιτούνται για την εκτίμηση του κινδύνου, είτε από τον προμηθευτή είτε από άλλες εύκολα διαθέσιμες πηγές. Εάν χρειάζεται, οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνουν την ειδική αξιολόγηση του κινδύνου για τους χρήστες με βάση την ισχύουσα νομοθεσία περί χημικών παραγόντων (ΚΥΑ 378/94, ΚΥΑ 1197/89 κλπ).

2. Ο εργοδότης πρέπει να έχει στη διάθεσή του μια γρα-

πτή εκτίμηση των υφισταμένων κατά την εργασία κινδύνων από χημικούς παράγοντες, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Π.Δ. 17/96, και προσδιορίζει τα μέτρα που έχουν ληφθεί σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 6 του παρόντος διατάγματος.

Η εκτίμηση κινδύνου πρέπει να τεκμηριώνεται με τη δέουσα μορφή, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και πρακτική, και μπορεί να περιλαμβάνει απόδειξη από τον εργοδότη ότι η φύση και η έκταση των κινδύνων που σχετίζονται με τους χημικούς παράγοντες καθιστά περιττή περαιτέρω λεπτομερή εκτίμηση των κινδύνων.

Η εκτίμηση κινδύνου πρέπει να ενημερώνεται, ιδίως εάν έχουν σημειωθεί σημαντικές αλλαγές οι οποίες την καθιστούν ξεπερασμένη ή όταν τα αποτελέσματα της επίβλεψης της υγείας το καθιστούν αναγκαίο.

3. Στην εκτίμηση κινδύνου πρέπει να περιλαμβάνονται ορισμένες δραστηριότητες μέσα στην επιχείρηση ή την εγκατάσταση, όπως η συντήρηση, σχετικά με τις οποίες μπορεί να προβλεφθεί ότι υπάρχει ενδεχόμενο σημαντικής έκθεσης ή οι οποίες ενδέχεται να έχουν επιβλαβή αποτελέσματα για την ασφάλεια και την υγεία για άλλους λόγους, ακόμη και μετά τη λήψη όλων των τεχνικών μέτρων.

4. Στην περίπτωση δραστηριοτήτων που συνεπάγονται την έκθεση σε πολλούς επιβλαβείς χημικούς παράγοντες, ο κίνδυνος εκτιμάται βάσει του κινδύνου που παρουσιάζει ο συνδυασμός όλων αυτών των χημικών παραγόντων.

5. Στην περίπτωση νέας δραστηριότητας όπου υπεισέρχονται επιβλαβείς χημικοί παράγοντες, η εργασία αρχίζει μόνον όταν έχει γίνει η εκτίμηση του κινδύνου που ενέχει η δραστηριότητα αυτή και έχουν εφαρμοστεί όλα τα προβλεπόμενα προληπτικά μέτρα.

Άρθρο 5

Γενικές αρχές για την πρόληψη των κινδύνων που συνδέονται με επιβλαβείς χημικούς παράγοντες και εφαρμογή των άρθρων 6, 7 και 10 του διατάγματος όσον αφορά την εκτίμηση των κινδύνων

1. Κατά την εκπλήρωση της υποχρέωσής του να διασφαλίζει την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων κατά την άσκηση οιασδήποτε δραστηριότητας στην οποία υπεισέρχονται επιβλαβείς χημικοί παράγοντες, ο εργοδότης λαμβάνει τα αναγκαία προληπτικά μέτρα που προβλέπονται στο άρθρο 7 παράγραφοι 5, 6 και 7 του Π.Δ. 17/96, καθώς και τα μέτρα που προβλέπονται στο παρόν διατάγμα.

2. Οι κίνδυνοι για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων κατά την εργασία όπου υπεισέρχονται επιβλαβείς χημικοί παράγοντες πρέπει να εξαλείφονται ή να περιορίζονται στο ελάχιστο με:

- το σχεδιασμό και την οργάνωση εργασίας στο χώρο εργασίας,
- την πρόβλεψη κατάλληλου εξοπλισμού για την εργασία με χημικούς παράγοντες και διαδικασιών συντήρησης που διασφαλίζουν την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων κατά την εργασία,
- τη μείωση στο ελάχιστο του αριθμού των εργαζομένων που υφίστανται ή είναι πιθανόν να υποστούν έκθεση,
- τον περιορισμό στο ελάχιστο της διάρκειας και της έντασης της έκθεσης,
- κατάλληλα μέτρα υγιεινής,
- περιορισμό της ποσότητας χημικών παραγόντων που υπάρχουν στο χώρο εργασίας στο ελάχιστο που απαιτείται για το συγκεκριμένο τύπο εργασίας,

- κατάλληλες διαδικασίες εργασίας που περιλαμβάνουν ρυθμίσεις για τον ασφαλή χειρισμό, αποθήκευση και μεταφορά, εντός του χώρου εργασίας, επιβλαβών χημικών παραγόντων και αποβλήτων που περιέχουν τέτοιους χημικούς παράγοντες.

3. Όταν τα αποτελέσματα της εκτίμησης κινδύνου που προβλέπεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 καταδεικνύουν ότι υπάρχει κίνδυνος για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων, εφαρμόζονται τα ειδικά μέτρα προστασίας, πρόληψης και παρακολούθησης που προβλέπονται στα άρθρα 6, 7 και 10.

4. Οι διατάξεις των άρθρων 6, 7 και 10 δεν εφαρμόζονται εάν τα αποτελέσματα της εκτίμησης κινδύνου κατά την έννοια του άρθρου 4 παράγραφος 1 αποδεικνύουν ότι οι ποσότητες επιβλαβούς χημικού παράγοντα που υπάρχουν στο χώρο εργασίας παρουσιάζουν μικρό κίνδυνο για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων και ότι τα μέτρα που λαμβάνονται σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου είναι επαρκή για τη μείωση του κινδύνου αυτού.

Άρθρο 6

Ειδικά προστατευτικά και προληπτικά μέτρα

1. Ο εργοδότης διασφαλίζει ότι ο κίνδυνος από επιβλαβή χημικό παράγοντα για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων κατά την εργασία εξαλείφεται ή μειώνεται στο ελάχιστο.

2. Για την εφαρμογή της παραγράφου 1 προτιμάται η αντικατάσταση, δηλαδή ο εργοδότης αποφεύγει τη χρησιμοποίηση ενός επιβλαβούς χημικού παράγοντα, αντικαθιστώντας τον με χημικό παράγοντα ή διεργασία που, υπό τις συνθήκες χρήσης, δεν είναι επιβλαβής ή, κατά περίπτωση, είναι λιγότερο επιβλαβής για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων.

Όταν η φύση της δραστηριότητας δεν επιτρέπει την εξάλειψη του κινδύνου μέσω αντικατάστασης, λαμβανομένων υπόψη των δραστηριοτήτων και της εκτίμησης του δυνητικού κινδύνου που προβλέπεται στο άρθρο 4, ο εργοδότης διασφαλίζει ότι ο κίνδυνος περιορίζεται στο ελάχιστο, μέσω της εφαρμογής προστατευτικών και προληπτικών μέτρων, τα οποία συνάδουν με την εκτίμηση του κινδύνου που γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 4. Στα εν λόγω μέτρα συγκαταλέγονται, κατά σειρά προτεραιότητας, τα εξής:

α. Ο σχεδιασμός των κατάλληλων εργασιακών διαδικασιών και μηχανικών ελέγχων και η χρησιμοποίηση κατάλληλου εξοπλισμού και υλικών, ούτως ώστε να αποφεύγεται ή να ελαχιστοποιείται η έκλυση επιβλαβών χημικών παραγόντων οι οποίοι ενδέχεται να παρουσιάζουν κίνδυνο για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων στο χώρο εργασίας

β. Η εφαρμογή μέτρων συλλογικής προστασίας στην πηγή του κινδύνου, όπως επαρκούς αερισμού και κατάλληλων οργανωτικών μέτρων

γ. Όταν η έκθεση δεν είναι δυνατόν να αποφευχθεί με άλλα μέσα, η εφαρμογή μέτρων ατομικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένου προσωπικού προστατευτικού εξοπλισμού.

3. Τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου συνοδεύονται από επίβλεψη της υγείας σύμφωνα με το άρθρο 10 εφόσον είναι σκόπιμο λόγω της φύσης του κινδύνου.

4. Ο εργοδότης πραγματοποιεί τακτικά, και όποτε επέρχεται οιαδήποτε μεταβολή στις συνθήκες που ενδέ-

χεται να επηρεάσει την έκθεση των εργαζομένων σε χημικούς παράγοντες, τις αναγκαίες μετρήσεις των χημικών παραγόντων που ενδέχεται να παρουσιάζουν κίνδυνο για την υγεία των εργαζομένων στο χώρο εργασίας, ιδίως σε σχέση με τις οριακές τιμές έκθεσης, εκτός εάν ο εργοδότης αποδεικνύει σαφώς με άλλα μέσα, σύμφωνα με την παράγραφο 2, ότι έχει επιτευχθεί κατάλληλη πρόληψη και προστασία.

Όταν διενεργείται τακτικός έλεγχος του περιβάλλοντος τηρούνται τα βιβλία και οι κατάλογοι που προβλέπονται από το άρθρο 26 του Ν. 1568/85, όπου καταχωρούνται με ακρίβεια όλα τα στοιχεία των ελέγχων.

Για την τήρηση των στοιχείων αυτών μπορεί να εφαρμοσθεί το σύστημα τήρησης αρχείου το οποίο ακολουθεί η επιχείρηση, αρκεί το σύστημα αυτό να εξασφαλίζει τη συστηματική και οργανωμένη καταχώρηση αλλά και την εύκολη και γρήγορη ανεύρεση και αξιολόγησή τους.

Η καταχώρηση των στοιχείων των ελέγχων του περιβάλλοντος θα περιλαμβάνει τουλάχιστον τα εξής:

α) Την ημερομηνία, τον αριθμό, τη θέση (ή τον χώρο), τη διάρκεια κάθε δειγματοληψίας, τον τύπο της ("ατομική" ή "στατική") και το αν διενεργείται, σε επίπεδο ομάδας, καθώς και το ονοματεπώνυμο των αντίστοιχων εργαζομένων και το είδος της εργασίας.

β) Τον τύπο του οργάνου της δειγματοληψίας, το φορέα της ανάλυσης των δειγμάτων και κάθε άλλο στοιχείο σχετικό με τη μέτρηση.

γ) Το αποτέλεσμα της μέτρησης και το εκτιμώμενο επίπεδο έκθεσης στη διάρκεια 8ωρης ημερήσιας εργασίας.

δ) Στοιχεία και παρατηρήσεις σχετικά με τα τεχνικά ή άλλα μέτρα και μέσα πρόληψης καθώς και με άλλους παράγοντες που χαρακτηρίζουν τις συνθήκες εργασίας και έκθεσης των εργαζομένων στο χημικό παράγοντα κατά τη διάρκεια της δειγματοληψίας και ήταν δυνατόν να επηρεάσουν το αποτέλεσμα της.

5. Κατά τη διεκπεραίωση των υποχρεώσεων που θεσπίζονται στο άρθρο 4 ή απορρέουν από αυτό, ο εργοδότης λαμβάνει υπόψη τα αποτελέσματα των διαδικασιών που προβλέπονται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου.

Οπωσδήποτε, όποτε σημειώνεται υπέρβαση μιας οριακής τιμής έκθεσης σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, ο εργοδότης λαμβάνει αμέσως μέτρα, λαμβάνοντας υπόψη το χαρακτήρα του ορίου αυτού, για να διορθώσει την κατάσταση, λαμβάνοντας προληπτικά και προστατευτικά μέτρα.

6. Επί τη βάσει της συνολικής εκτίμησης και των γενικών αρχών πρόληψης των κινδύνων που προβλέπονται στα άρθρα 4 και 5, ο εργοδότης λαμβάνει τεχνικά ή/και οργανωτικά μέτρα, ανάλογα με το χαρακτήρα της ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της αποθήκευσης, του χειρισμού και του διαχωρισμού των μη συμβατών, μεταξύ τους, χημικών παραγόντων, για την προστασία των εργαζομένων από τις πηγές κινδύνου που προέρχονται από τις φυσικοχημικές ιδιότητες των χημικών παραγόντων. Ειδικότερα λαμβάνει μέτρα, κατά σειρά προτεραιότητας, για:

α. Την πρόληψη της παρουσίας, στο χώρο εργασίας, επικινδύνων συγκεντρώσεων εύφλεκτων ουσιών ή επικινδύνων ποσοτήτων χημικά ασταθών ουσιών ή, στην περίπτωση που το είδος της εργασίας δεν το επιτρέπει,

β. Την αποφυγή της παρουσίας πηγών ανάφλεξης που μπορούν να προκαλέσουν πυρκαγιές και εκρήξεις ή της ύπαρξης ανεπιθύμητων συνθηκών που μπορούν να ενεργοποιήσουν χημικά ασταθείς ουσίες ή μίγματα ουσιών με επιβλαβή φυσικά αποτελέσματα, και

γ. Το μετριασμό των αρνητικών επιπτώσεων στην υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων σε περίπτωση πυρκαγιάς ή έκρηξης οφειλόμενης στην ανάφλεξη εύφλεκτων ουσιών ή των επιβλαβών φυσικών αποτελεσμάτων που οφείλονται σε χημικά ασταθείς ουσίες ή μείγματα ουσιών.

Ο εργασιακός εξοπλισμός και τα προστατευτικά συστήματα που παρέχονται από τον εργοδότη για την προστασία των εργαζομένων πρέπει να συμμορφώνονται με τις σχετικές ισχύουσες διατάξεις ως προς το σχεδιασμό, την κατασκευή και την προμήθεια τους όσον αφορά την υγεία και την ασφάλεια. Τα τεχνικά ή/και οργανωτικά μέτρα που λαμβάνονται από τον εργοδότη πρέπει να λαμβάνουν υπόψη και να συμμορφώνονται με την ταξινόμηση του εξοπλισμού σε κατηγορίες που προβλέπεται στο παράρτημα Ι της ΚΥΑ Β 17081/2964 (ΦΕΚ 157/Β/13.3.96) "Συσκευές και συστήματα προστασίας που προορίζονται για χρήση σε εκρηκτικές ατμόσφαιρες"

Ο εργοδότης λαμβάνει μέτρα για την εξασφάλιση επαρκούς ελέγχου των εγκαταστάσεων, του εξοπλισμού και των μηχανημάτων ή παρέχει εξοπλισμό αποτροπής των εκρήξεων ή συστήματα εκτόνωσης των εκρηκτικών πιέσεων.

Άρθρο 7

Ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση ατυχημάτων, συμβάντων και καταστάσεων έκτακτης ανάγκης

1. Με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων που ορίζει το άρθρο 9 του Π.Δ. 17/96, ο εργοδότης, για να προστατευτεί η ασφάλεια και η υγεία των εργαζομένων από ατυχήματα, συμβάντα ή καταστάσεις έκτακτης ανάγκης που συνδέονται με την παρουσία επιβλαβών χημικών παραγόντων στο χώρο εργασίας, καθορίζει διαδικασίες (σχέδια δράσης) οι οποίες μπορούν να εφαρμόζονται όταν συμβεί ένα τέτοιο γεγονός, προκειμένου να γίνουν οι κατάλληλες ενέργειες. Οι ρυθμίσεις αυτές περιλαμβάνουν σχετικές ασκήσεις ασφάλειας, οι οποίες πρέπει να πραγματοποιούνται τακτικά, και κατάλληλες εγκαταστάσεις πρώτων βοηθειών.

2. Σε περίπτωση κατάστασης που αναφέρεται στην παράγραφο 1, ο εργοδότης λαμβάνει αμέσως μέτρα για να μετριάσει τις επιπτώσεις και για να ενημερώσει σχετικά τους ενδιαφερόμενους εργαζόμενους.

Για την αποκατάσταση της ομαλότητας:

- ο εργοδότης εφαρμόζει τα κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπιση της κατάστασης το συντομότερο δυνατό,
- μόνο οι εργαζόμενοι που είναι απαραίτητοι για τη διεκτέλεση των επισκευών και άλλων αναγκαίων εργασιών επιτρέπεται να εργάζονται στην προσβεβλημένη ζώνη.

3. Οι εργαζόμενοι οι οποίοι επιτρέπεται να εργάζονται στην προσβεβλημένη ζώνη εφοδιάζονται με κατάλληλο προστατευτικό ιματισμό, εξοπλισμό ατομικής προστασίας, ειδικό εξοπλισμό και εγκαταστάσεις ασφαλείας που πρέπει να χρησιμοποιούν ενόσω διαρκεί η κατάσταση αυτή. Η κατάσταση αυτή δεν πρέπει να είναι μόνιμη.

Τα μη προστατευόμενα πρόσωπα δεν επιτρέπεται να παραμένουν στην προσβεβλημένη ζώνη.

4. Με την επιφύλαξη του άρθρου 9 του Π.Δ. 17/96, ο εργοδότης λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσει τα συστήματα προειδοποίησης και άλλα συστήματα επικοινωνίας που απαιτούνται για την επισήμανση αυξημένου κινδύνου για την ασφάλεια και την υγεία, προκειμένου να καταστεί δυνατή η δέουσα αντίδραση και να αναληφθούν ενέργειες αντιμετώπισης, παροχής βοήθειας,

διαφυγής και διάσωσης, αμέσως μόλις παραστεί ανάγκη.

5. Ο εργοδότης μεριμνά ώστε να είναι διαθέσιμες οι πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης στις οποίες υπεισέρχονται επιβλαβείς χημικοί παράγοντες. Οι αρμόδιες εσωτερικές και εξωτερικές υπηρεσίες αντιμετώπισης ατυχημάτων και καταστάσεων έκτακτης ανάγκης έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες αυτές. Οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- προειδοποιητικό σημείωμα για τους σχετικούς εργασιακούς εγγενείς κινδύνους, τα μέτρα εντοπισμού των εγγενών κινδύνων, τις προφυλάξεις και τις διαδικασίες προκειμένου να μπορούν οι υπηρεσίες αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης να ετοιμάσουν τις δικές τους διαδικασίες αντιμετώπισης και τα δικά τους προληπτικά μέτρα, και

- τυχόν διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με συγκεκριμένους εγγενείς κινδύνους που προκύπτουν ή ενδέχεται να προκύπτουν κατά τη στιγμή ατυχήματος ή κατάστασης έκτακτης ανάγκης, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών σχετικά με τις διαδικασίες που καταρτίζονται δυνάμει του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 8

Ενημέρωση και κατάρτιση των εργαζομένων

1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 11 και 12 του Π.Δ. 17/96, ο εργοδότης διασφαλίζει ότι στους εργαζομένους ή/και τους εκπροσώπους τους παρέχονται:

- τα δεδομένα που λαμβάνονται σύμφωνα με το άρθρο 4 του παρόντος διατάγματος και περαιτέρω πληροφορίες για κάθε σημαντική μεταβολή στο χώρο εργασίας που οδηγεί σε αλλαγή των δεδομένων αυτών,

- πληροφορίες σχετικά με τους επιβλαβείς χημικούς παράγοντες στο χώρο εργασίας, όπως η ταυτότητα αυτών των παραγόντων, οι κίνδυνοι για την ασφάλεια και την υγεία, οι σχετικές οριακές τιμές έκθεσης και άλλες ισχύουσες διατάξεις,

- κατάρτιση και πληροφορίες σχετικά με τις κατάλληλες προφυλάξεις και τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνουν ώστε να προστατεύουν τον εαυτό τους και τους άλλους εργαζομένους στο χώρο εργασίας,

- πρόσβαση σε οιοδήποτε δελτίο στοιχείων ασφαλείας που χορηγείται από τον προμηθευτή σύμφωνα με το άρθρο 10 της ΚΥΑ 1197/89 και το άρθρο 27 της ΚΥΑ 378/94, και ότι οι πληροφορίες:

- παρέχονται κατά τρόπο ανάλογο προς το αποτέλεσμα της εκτίμησης του κινδύνου που γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 4 του παρόντος διατάγματος. Ο τρόπος αυτός μπορεί να ποικίλλει, από προφορική κοινοποίηση έως ατομική οδηγία και εκπαίδευση μαζί με έγγραφη ενημέρωση, αναλόγως της φύσεως και του βαθμού του κινδύνου που προκύπτει από την εκτίμηση κινδύνου δυνάμει του εν λόγω άρθρου,

- ενημερώνονται προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη οι αλλαγές των συνθηκών.

2. Όταν τα δοχεία και οι σωληνώσεις για επιβλαβείς χημικούς παράγοντες που χρησιμοποιούνται κατά την εργασία δεν διαθέτουν σήμανση σύμφωνη με την ισχύουσα νομοθεσία περί επισήμανσης των χημικών παραγόντων και περί ενδείξεων ασφαλείας στο χώρο εργασίας, ο εργοδότης, με την επιφύλαξη των παρεκκλίσεων που προβλέπονται στην προαναφερόμενη νομοθεσία, διασφαλίζει

ζει ότι είναι δυνατή η σαφής αναγνώριση των περιεχομένων των δοχείων και των σωληνώσεων, όπως και η φύση των εν λόγω περιεχομένων και οι τυχόν συναφείς εγγενείς κίνδυνοι.

ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ
ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 9
Απαγορεύσεις

1. Για την πρόληψη της έκθεσης των εργαζομένων σε κινδύνους για την υγεία τους από ορισμένους χημικούς παράγοντες ή/και ορισμένες δραστηριότητες όπου υπεισέρχονται χημικοί παράγοντες, η παραγωγή, η παρασκευή ή η χρήση κατά την εργασία των χημικών παραγόντων και των δραστηριοτήτων που προβλέπονται στο παράρτημα ΙΙ απαγορεύονται, στο βαθμό που ορίζεται στο εν λόγω παράρτημα.

2. Παρεκκλίσεις από τις απαιτήσεις της παραγράφου 1, σύμφωνα με τις διαδικασίες παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, επιτρέπονται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- αποκλειστικά για σκοπούς επιστημονικής έρευνας και δοκιμών, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης,
- για δραστηριότητες που αποσκοπούν στην εξάλειψη των χημικών παραγόντων που υπάρχουν υπό μορφή υποπροϊόντων ή απορριμμάτων,
- για την παραγωγή των χημικών παραγόντων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 προκειμένου να χρησιμοποιηθούν ως ενδιάμεσες ουσίες, και για τη χρήση αυτή.

Η έκθεση των εργαζομένων στους χημικούς παράγοντες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 πρέπει να προλαμβάνεται, ιδίως με την υποχρέωση να πραγματοποιούνται, τόσο η παραγωγή όσο και η σε όσο το δυνατόν πρωιμότερο στάδιο χρήση αυτών των χημικών παραγόντων ως ενδιάμεσων, σε ένα μόνο κλειστό σύστημα, από το οποίο οι προαναφερόμενοι χημικοί παράγοντες μπορούν να αφαιρούνται μόνο στο μέτρο που είναι απαραίτητο για την παρακολούθηση της διεργασίας ή για τη συντήρηση του συστήματος.

3. Εργοδότης που θέλει να εφαρμόσει τις παρεκκλίσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 2, υποβάλλει αίτηση στην αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας προκειμένου να λάβει σχετική άδεια. Ο εργοδότης μαζί με την αίτηση υποβάλλει τις ακόλουθες πληροφορίες:

- το λόγο της αίτησης για παρέκκλιση,
- την ποσότητα του χημικού παράγοντα που θα χρησιμοποιείται ετησίως,
- τις σχετικές δραστηριότητες ή/και αντιδράσεις ή διαδικασίες,
- τον αριθμό των εργαζομένων τους οποίους ενδέχεται να αφορά η δραστηριότητα,
- τις προβλεπόμενες προφυλάξεις για την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των ενδιαφερόμενων εργαζομένων,
- τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα που λαμβάνονται για την πρόληψη της έκθεσης των εργαζομένων.

4. Η Επιθεώρηση Εργασίας, αν το κρίνει σκόπιμο προκειμένου να χορηγήσει την άδεια μπορεί να ζητήσει και πρόσθετες πληροφορίες από τον εργοδότη, σύμφωνα με το άρθρο 31 του Ν. 1568/85 "Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων".

Για την χορήγηση της άδειας, η οποία ανανεώνεται κατ'έτος, η Επιθεώρηση Εργασίας μπορεί να επιβάλλει στον

εργοδότη την τήρηση κάθε κατάλληλου προληπτικού μέτρου για την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων.

Άρθρο 10
Επίβλεψη της υγείας

1. Εάν τα αποτελέσματα της εκτίμησης κινδύνου που προβλέπεται στο άρθρο 4 καταδεικνύουν κίνδυνο για την υγεία των εργαζομένων διενεργείται επίβλεψη της υγείας των εργαζομένων σύμφωνα με τις ισχύουσες σχετικές ρυθμίσεις στην νομοθεσία για την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων.

2. Τα αποτελέσματα της επίβλεψης της υγείας πρέπει να συνεκτιμώνται κατά την εφαρμογή προληπτικών μέτρων στους συγκεκριμένους χώρους εργασίας.

Η επίβλεψη της υγείας ενδείκνυται όταν:

- η έκθεση του εργαζομένου σε επιβλαβή χημικό παράγοντα είναι τέτοια, ώστε μια διαγνώσιμη ασθένεια ή δυσμενής επίπτωση επί της υγείας μπορεί να συνδεθεί με την έκθεση αυτή, και
- υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες εργασίας του εργαζομένου, υπάρχει πιθανότητα να επέλθει η εν λόγω ασθένεια ή επίπτωση, και
- η τεχνική έρευνας παρουσιάζει μικρό κίνδυνο για τους εργαζομένους.

Επιπλέον, πρέπει να υπάρχουν έγκυρες τεχνικές ανίχνευσης της ασθένειας ή της επίπτωσης.

3. Όταν έχει καθοριστεί δεσμευτική βιολογική οριακή τιμή, όπως προβλέπεται στο παράρτημα Ι, η επίβλεψη της υγείας είναι υποχρεωτική απαίτηση για την εργασία με το συγκεκριμένο παράγοντα, σύμφωνα με τις διαδικασίες του παραρτήματος αυτού.

Οι εργαζόμενοι ενημερώνονται σχετικά με την απαίτηση αυτή πριν τους ανατεθεί η εργασία που συνεπάγεται κίνδυνο έκθεσης στον αναφερόμενο επιβλαβή χημικό παράγοντα.

4. Για κάθε εργαζόμενο ο οποίος υποβάλλεται σε επίβλεψη της υγείας σύμφωνα με τις απαιτήσεις των παραγράφων 1, 2 και 3 τηρούνται ατομικοί ιατρικοί φάκελοι.

5. Οι ατομικοί ιατρικοί φάκελοι περιλαμβάνουν σύνοψη των αποτελεσμάτων της διενεργούμενης επίβλεψης της υγείας καθώς και των τυχόν δεδομένων παρακολούθησης που είναι αντιπροσωπευτικά της έκθεσης του συγκεκριμένου ατόμου.

Η βιολογική παρακολούθηση και οι συναφείς απαιτήσεις δύνανται να αποτελούν μέρος της επίβλεψης της υγείας.

Οι ατομικοί ιατρικοί φάκελοι τηρούνται υπό κατάλληλη μορφή, η οποία επιτρέπει τη μεταγενέστερη αναδρομή σε αυτούς, λαμβάνοντας υπόψη τον τυχόν απόρρητο χαρακτήρα τους.

Ο ατομικός ιατρικός φάκελος περιλαμβάνει τα εξής τουλάχιστον στοιχεία:

- α) Το ονοματεπώνυμο και το είδος της εργασίας του εργαζομένου.
- β) Τους λόγους για τους οποίους ασκείται η ιατρική επίβλεψη.
- γ) Τις ημερομηνίες διενέργειας των ιατρικών εξετάσεων.
- δ) Τα αποτελέσματα των κλινικών εξετάσεων.
- ε) Τα αποτελέσματα των βιολογικών εξετάσεων και τον φορέα που τις διενήργησε.
- στ) Την ερμηνεία των αποτελεσμάτων.

ζ) Τα αποτελέσματα των ελέγχων του περιβάλλοντος που αναφέρονται στην ατομική έκθεση του εργαζόμενου στο χημικό παράγοντα.

η) Τα στοιχεία από το ιατρικό και επαγγελματικό ιστορικό του εργαζόμενου και

θ) Τα μέτρα που λήφθηκαν με βάση τα αποτελέσματα των εξετάσεων.

Τα παραπάνω στοιχεία καταχωρούνται το συντομότερο δυνατό και πάντως μέσα σε δέκα πέντε (15) ημέρες από τη διενέργεια των αντίστοιχων ελέγχων και εξετάσεων και τηρούνται για είκοσι (20) τουλάχιστον χρόνια.

Μετά την παρέλευση του διαστήματος αυτού αποστέλλονται με μέριμνα του εργοδότη στην αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας, για ερευνητικούς σκοπούς.

Αντίγραφα των ατομικών ιατρικών φακέλων παρέχονται στην αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας κατόπιν σχετικής αιτήσεως.

Κάθε εργαζόμενος, κατόπιν σχετικής αιτήσεως, έχει πρόσβαση στον ατομικό του ιατρικό φάκελο.

Σε περίπτωση κατά την οποία μια επιχείρηση παύει τις δραστηριότητές της, οι ατομικοί ιατρικοί φάκελοι διατίθενται στην αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας.

6. Όταν, ως αποτέλεσμα της επίβλεψης της υγείας:

- διαπιστώνεται ότι ένας εργαζόμενος πάσχει από διαγνωσμένη ασθένεια ή δυσμενή επίπτωση για την υγεία του που θεωρούνται, από τον γιατρό ή την αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας, ότι οφείλονται στην έκθεση σε επιβλαβή χημικό παράγοντα, στον τόπο εργασίας, ή

- διαπιστώνεται υπέρβαση βιολογικής τιμής, μικρότερης της δεσμευτικής βιολογικής οριακής τιμής σύμφωνα με το παράρτημα Ι,

α) ο εργαζόμενος ενημερώνεται, από τον γιατρό εργασίας ή από την αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας, για το αποτέλεσμα που τον αφορά προσωπικά και του παρέχονται, ιδίως, πληροφορίες και συμβουλές σχετικά με τυχόν επίβλεψη της υγείας στην οποία θα πρέπει να υποβληθεί μετά την έκθεση και

β) ο εργοδότης

- αναθεωρεί την αξιολόγηση του κινδύνου που έχει γίνει σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1,

- αναθεωρεί τα μέτρα που έχουν ληφθεί για την εξάλειψη ή τη μείωση των κινδύνων σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 6,

- λαμβάνει υπόψη τη συμβουλή του τεχνικού ασφάλειας και του γιατρού εργασίας ή τις υποδείξεις της αρμόδιας Επιθεώρησης Εργασίας, προκειμένου να εφαρμόσει τα μέτρα τα οποία απαιτούνται για την εξάλειψη ή τη μείωση του κινδύνου σύμφωνα με το άρθρο 6, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας ανάθεσης στον εργαζόμενο εναλλακτικής εργασίας στην οποία δεν υπάρχει κίνδυνος περαιτέρω έκθεσης

- μεριμνά για τη συνεχή επίβλεψη της υγείας και λαμβάνει μέτρα για την επανεξέταση της κατάστασης της υγείας κάθε άλλου εργαζόμενου ο οποίος έχει υποστεί παρόμοια έκθεση. Στις περιπτώσεις αυτές, ο γιατρός εργασίας ή η αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας μπορεί να προτείνει την ιατρική εξέταση των εκτιθεμένων ατόμων.

Άρθρο 11

Διαβουλεύσεις και συμμετοχή των εργαζομένων

Οι διαβουλεύσεις και η συμμετοχή των εργαζομένων ή/και των εκπροσώπων τους πραγματοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 10 του Π.Δ. 17/96 όσον αφορά τα θέματα

που καλύπτονται από το παρόν διάταγμα, συμπεριλαμβανομένων των παραρτημάτων του.

Άρθρο 12

Τροποποίηση του Π.Δ. 94/87 "Προστασία των εργαζομένων που εκτίθενται στον μεταλλικό μόλυβδο και τις ενώσεις ιόντων του κατά την εργασία" (Φ.Ε.Κ. 54/Α/22.4.1987)

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 1 αντικαθίσταται ως εξής:

"1. Οι διατάξεις του παρόντος διατάγματος εφαρμόζονται σε όλες τις επιχειρήσεις, εγκαταστάσεις, εκμεταλλεύσεις και εργασίες του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα (βιομηχανικές, γεωργικές, εμπορικές, διοικητικές, εκπαιδευτικές, πολιτιστικές δραστηριότητες, δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών, αναψυχής, κλπ) στις οποίες οι εργαζόμενοι εκτίθενται, ή είναι δυνατόν να εκτεθούν, στον μόλυβδο και στις ενώσεις ιόντων του. Στο Παράρτημα Ι απαριθμούνται ορισμένες επιχειρήσεις που υπάγονται οπωσδήποτε στις ρυθμίσεις αυτού του Π.Δ./τος."

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 1 καταργείται

3. Η παράγραφος 1 του άρθρου 7 αντικαθίσταται ως εξής:

"1. Αν από τις μετρήσεις του μολύβδου στον αέρα και στο αίμα των εργαζομένων, που προβλέπονται στα άρθρα 2, 3 και 4 αντίστοιχα, διαπιστωθεί ότι υπερβαίνεται έστω και μία από τις παρακάτω τιμές που καλούνται και όρια δράσης:

- Έκθεση εργαζομένων σε μόλυβδο στον αέρα 75 μg/m³, που υπολογίζεται σαν μέση χρονικά σταθμισμένη τιμή για οκτάωρη ημερήσια εργασία.

- Ατομικό επίπεδο μολύβδου στο αίμα των εργαζομένων 40 μg/100 ml, αίματος.

Οι εργοδότες έχουν την υποχρέωση, εκτός των μέτρων του προηγούμενου Κεφαλαίου, να εφαρμόσουν τα παρακάτω:

- Τακτικό έλεγχο του περιβάλλοντος.

- Επίβλεψη υγείας των εργαζομένων.

- Ειδικά μέτρα πρόληψης.

- Ειδική ενημέρωση

που προβλέπονται αντίστοιχα στα άρθρα 8, 9, 10 και 11 αυτού του Κεφαλαίου και

- Τήρηση αρχείου και ιατρικών φακέλων όπως αναφέρεται στο άρθρο 16 του Κεφαλαίου Ε'."

4. Το άρθρο 12 αντικαθίσταται ως εξής:

"Καθορίζονται οι ακόλουθες οριακές τιμές:

1. Οριακή τιμή έκθεσης σε μόλυβδο στον αέρα:

Η μέση χρονικά σταθμισμένη τιμή συγκέντρωσης μολύβδου στον αέρα, μετρημένη στον αέρα της ζώνης αναπνοής του εργαζόμενου, στην οποία εκτίθενται οι εργαζόμενοι κατά την διάρκεια 8ωρης ημερήσιας εργασίας και για σαράντα (40) ώρες στην εβδομάδα δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 150 μg μολύβδου ανά m³ αέρα.

2. Οριακές τιμές βιολογικών δεικτών:

α. Το ατομικό επίπεδο μολύβδου στο αίμα (PbB) δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 70 μg/100 ml αίματος."

β. Όταν η βιολογική παρακολούθηση συμπληρώνεται με την μέτρηση του δ-αμινολεβουλικού οξέος στα ούρα (ALAU), σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 9, το επίπεδο του πρέπει να είναι κατώτερο από 20 mg/g κρεατινίνης."

5. Στο κείμενο του Π.Δ. 94/87 γίνονται οι παρακάτω διορθώσεις στις μονάδες και τα σύμβολα μέτρησης:

α. Το μg/μ³ αντικαθίσταται με μg/m³

β. Το μg/100ML αντικαθίσταται με μg/100 ml

- γ. Το $\mu\text{G}/\text{M}^3$ αντικαθίσταται με $\mu\text{g}/\text{m}^3$
 δ. Το $\mu\text{G}/100\text{ML}$ αντικαθίσταται με $\mu\text{g}/100\text{ ml}$
 ε. Το MG/G αντικαθίσταται με mg/g
 στ. Το CM αντικαθίσταται με cm
 ζ. Το MM αντικαθίσταται με mm
 η. Το LT/MIN αντικαθίσταται με lt/min
 θ. Το M/SEC αντικαθίσταται με m/sec

Άρθρο 13

Προσάρτηση Παραρτημάτων

Προσαρτώνται και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του παρόντος το παράρτημα Ι που αναφέρεται στα άρθρα 3 και 10 και το παράρτημα ΙΙ που αναφέρεται στο άρθρο 9 του παρόντος διατάγματος και έχουν ως ακολούθως:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΔΕΣΜΕΥΤΙΚΕΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΟΡΙΑΚΕΣ ΤΙΜΕΣ
 ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΕΠΙΒΛΕΨΗΣ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
 (άρθρα 3 και 10)

1. Μόλυβδος και οι ιοντικές του ενώσεις
 - 1.1. Η βιολογική παρακολούθηση περιλαμβάνει τη μέτρηση της συγκεντρώσεως του μολύβδου στο αίμα (PbB) με τη χρησιμοποίηση φασματοσκοπίας απορρόφησης ή

μεθόδου με ισοδύναμα αποτελέσματα. Η δεσμευτική βιολογική οριακή τιμή είναι: 70 $\mu\text{g Pb}/100\text{ ml}$ αίματος

1.2. Εφόσον:

- η έκθεση, υπολογιζόμενη ως σταθμισμένος μέσος όρος της συγκέντρωσης μολύβδου στον αέρα επί 40 ώρες ανά εβδομάδα, υπερβαίνει τα 0,075 mg/m^3 , ή
- μετριέται σε συγκεκριμένους εργαζομένους στάθμη μολύβδου στο αίμα άνω των 40 $\mu\text{g Pb}$ ανά 100 ml.

διενεργείται επίβλεψη της υγείας των εργαζομένων όπως προβλέπεται στο Π.Δ. 94/87 ή στην εκάστοτε ισχύουσα σχετική νομοθεσία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

(άρθρο 9)

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΕΙΣ

Η παραγωγή, η παρασκευή ή η χρήση κατά την εργασία των χημικών παραγόντων και οι δραστηριότητες όπου υπεισέρχονται χημικοί παράγοντες που μνημονεύονται παρακάτω απαγορεύονται. Η απαγόρευση δεν ισχύει αν ο χημικός παράγοντας περιέχεται σε άλλο χημικό παράγοντα, ή ως συστατικό καταλοίπου, εφόσον η εκεί συγκέντρωση δεν υπερβαίνει το καθοριζόμενο όριο.

α) Χημικοί παράγοντες

Αριθ. EINECS ⁽¹⁾	Αριθ. CAS ⁽²⁾	Όνομασία του παράγοντα	Όριο συγκέντρωσης για εξαίρεση
202-080-4	91-59-8	2-ναφθυλαμίνη και τα άλατά της	0,1% κατά βάρος
202-177-1	92-67-1	4-αμινοδιφαινύλιο και τα άλατά του	0,1% κατά βάρος
202-199-1	92-87-5	Βενζιδίνη και τα άλατά της	0,1% κατά βάρος
202-204-7	92-93-3	4- νιτροδιφαινύλιο	0,1% κατά βάρος

⁽¹⁾ EINECS: Ευρωπαϊκός κατάλογος των χημικών ουσιών που κυκλοφορούν στο εμπόριο

⁽²⁾ CAS: Chemical Abstract Service

β) Εργαστηριακές δραστηριότητες

Καμία

Άρθρο 14

Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του διατάγματος καταργείται η υπουργική απόφαση 131099/1989 "Προστασία των εργαζόμενων από τους κινδύνους που διατρέχει η υγεία τους με την απαγόρευση ορισμένων ειδικών παραγόντων και/ή ορισμένων δραστηριοτήτων" (Φ.Ε.Κ. 930/Β/ 29.12.1989).

Άρθρο 15

Κυρώσεις

1. Σε κάθε εργοδότη που παραβαίνει τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος επιβάλλονται, ανεξάρτητα από τις ποινικές κυρώσεις, οι διοικητικές κυρώσεις του άρθρου 24 του Ν. 2224/94 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 16 του Ν. 2639/98 (ΦΕΚ 205/Α) με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 6 της ΚΥΑ 88555/3293/30.9.88 που κυρώθηκε με το άρθρο 39 του Ν. 1836/89.

2. Σε κάθε εργοδότη που παραβαίνει από αμέλεια ή πρόθεση τις διατάξεις του παρόντος επιβάλλονται οι ποινικές κυρώσεις του άρθρου 25 του Ν. 2224/94.

Άρθρο 16

Έλεγχος εφαρμογής

Ο έλεγχος της εφαρμογής του παρόντος ανατίθεται

στις αρμόδιες υπηρεσίες του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας.

Άρθρο 17

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος διατάγματος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αναθέτουμε τη δημοσίευση και την εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

Αθήνα, 3 Οκτωβρίου 2001

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΥΦΥΠ. ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ**ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΤΖΑΝΗΣ**ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ**

ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΝΙΚΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ

ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΓΙΑΝΝΙΤΣΗΣ

ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

ΑΛΕΚΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

(2)

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ 339

Τροποποίηση του Π.Δ. 307/86 "Προστασία της υγείας των εργαζομένων που εκτίθενται σε ορισμένους χημικούς παράγοντες κατά την διάρκεια της εργασίας τους".

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α. των άρθρων 1 (παράγραφοι 1, 2, 3, 4 και 5) 3 και 4 του Ν. 1338/83 "Εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου" (34/Α) όπως τροποποιήθηκαν αντίστοιχα με το άρθρο 6 του Ν. 1440/84 "Συμμετοχή της Ελλάδας στο κεφάλαιο, στα αποθεματικά και στις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, στο κεφάλαιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακος και Χάλυβος και του Οργανισμού Εφοδιασμού EURATOM" (70/Α) με το άρθρο 65 του Ν. 1892/90 "Για το εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη και άλλες διατάξεις" (101/Α) και με το άρθρο 22 του Ν. 2789/2000 (21/Α) και

β. της παραγράφου 2 του άρθρου δευτέρου του Ν. 2077/92 "Κύρωση της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και των σχετικών πρωτοκόλλων και δηλώσεων που περιλαμβάνονται στην τελική Πράξη" (136/Α).

2. Τις διατάξεις του άρθρου 39 του Ν. 1836/89 "Πρώτηση της απασχόλησης και της επαγγελματικής κατάρτισης και άλλες διατάξεις" (79/Α).

3. Τις διατάξεις των άρθρων 29 και 36 του Νόμου 1568/85 "Υγιεινή και Ασφάλεια των εργαζομένων" (177/Α).

4. Τις διατάξεις του άρθρου 29Α του Ν. 1558/85 "Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα" (137/Α), που προστέθηκε με το άρθρο 27 του Ν. 2081/92 "Ρύθμιση του θεσμού των Επιμελητηρίων κλπ." (154/Α) και αντικαταστάθηκε από το άρθρο 1 παράγραφος 2α του Ν. 2469/97 (38/Α).

5. Την ΔΙΔΚ/Φ.1/2/11 187/12.5.2000 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και της Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης "Ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης" (630/Β).

6. Την με αριθμό 3/23.3.2001 γνώμη του Συμβουλίου Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (ΣΥΑΕ).

7. Ότι με την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος δεν θα προκληθεί πρόσθετη δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή του κρατικού προϋπολογισμού ή προϋπολογισμού ΝΠΔΔ.

8. Την με αριθμό 563/4.9.2001 γνωμοδότηση του Συμβουλίου Επικρατείας, μετά από πρόταση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Υγείας και Πρόνοιας και του Υφυπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Σκοπός - Αντικείμενο

Σκοπός του παρόντος διατάγματος είναι η προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας περί υγιεινής και ασφάλειας των εργαζομένων προς τις διατάξεις:

α. Της οδηγίας 2000/39/ΕΚ της Επιτροπής της 8ης Ιουνίου 2000 (Ε.Ε. L 142/47/16.6.2000) "Για θέσπιση πρώτου κατ' ελάχιστον ενδεικτικών οριακών τιμών επαγγελματικής έκθεσης κατ' εφαρμογή της οδηγίας 98/24/ΕΚ του Συμβουλίου για την προστασία της υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων από κινδύνους οφειλόμενους σε χημικούς παράγοντες." και

β. Της οδηγίας 98/24/ΕΚ του Συμβουλίου της 7ης Απριλίου 1998 "Για την προστασία της υγείας και ασφαλείας των εργαζομένων κατά την εργασία από κινδύνους οφειλόμενους σε χημικούς παράγοντες (14η ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ).

Άρθρο 2

Τροποποίηση Π.Δ. 307/86

Το Π.Δ. 307/86 όπως τροποποιήθηκε με το Π.Δ. 77/93 και το Π.Δ. 90/99 τροποποιείται ως ακολούθως:

1. Το τρίτο εδάφιο του άρθρου 2 του Π.Δ. 307/86 αντικαθίσταται ως εξής:

"Οριακή τιμή έκθεσης σε χημικό παράγοντα: Η τιμή την οποία δεν επιτρέπεται να ξεπερνά η μέση 8ωρη χρονικά σταθμισμένη έκθεση του εργαζόμενου στον χημικό παράγοντα, μετρημένη στον αέρα της ζώνης αναπνοής του, κατά τη διάρκεια οποιασδήποτε 8ωρης ημερήσιας και 40ωρης εβδομαδιαίας εργασίας του."

2. Το τέταρτο εδάφιο του άρθρου 2 του Π.Δ. 307/86 αντικαθίσταται ως εξής:

"Ανώτατη οριακή τιμή έκθεσης σε χημικό παράγοντα: Η τιμή την οποία δεν επιτρέπεται να ξεπερνά η μέση χρονικά σταθμισμένη έκθεση του εργαζόμενου στον χημικό παράγοντα, μετρημένη στον αέρα της ζώνης αναπνοής του, κατά τη διάρκεια οποιασδήποτε δεκαπεντάλεπτης περιόδου μέσα στο χρόνο εργασίας του, έστω και αν τηρείται η οριακή τιμή έκθεσης."

3. Στον πίνακα της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του Π.Δ. 307/86 προστίθενται νέοι χημικοί παράγοντες ως εξής:

Χημικός Παράγοντας	Χημικός (Μοριακός) Τύπος	No CAS	Σημείωση	Οριακή Τιμή Έκθεσης		Ανώτατη Οριακή Τιμή Έκθεσης	
				ppm	mg/m ³	ppm	mg/m ³
Πιπεραζίνη (σε μορφή σκόνης ή ατμού)	C ₄ H ₁₀ N ₂	110-85-0			0,1		0,3
Διμεθυλαιθέρας	C ₂ H ₆ O	115-10-6		1000	1920		
Αργυρος μεταλλικός	Ag	7440-22-4			0,1		
Ανόργανος μόλυβδος και ενώσεις του	Pb	7439-92			0,15		

Άρθρο 3
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος διατάγματος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
Στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αναθέτουμε τη δημοσίευση και την εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

Αθήνα, 3 Οκτωβρίου 2001

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΥΦΥΠ. ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΤΖΑΝΗΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΝΙΚΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΓΙΑΝΝΙΤΣΗΣ

ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΑΛΕΚΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ